

THEMA-DAG

**Karma
en
Reïncarnatie**

Hans Stolp

september 2018

Niets is zinloos

Niets van wat ik in mijn leven meemaak, is zinloos. Ook de donkere ervaringen, hoezeer ik daarmee ook geworsteld heb, zijn mij niet zomaar of toevallig overkomen. Al mijn ervaringen, al mijn lotgevallen hebben een diepe zin en betekenis. Dat ik dit inzicht mocht opdoen in mijn leven, is misschien wel het grootste geschenk dat U, Christus, mij gegeven hebt.

Dankzij dit inzicht begon ik de wet van het karma te begrijpen: dat dit leven een levensles is die deel uitmaakt van een reeks van lessen die U mij leven na leven laat toevallen om U op die manier tegemoet te groeien en geleidelijk aan U gelijkvormig te worden.

Al die levens: ze bevatten precies de lessen die ik op dat moment nodig had. Ook al begrijp ik die lessen niet, omdat ik het geheel niet kan overzien, ik weet: mijn levenslessen zijn een geschenk, want zonder hen zou ik U niet stap voor stap tegemoet kunnen groeien.

U, Christus, U bent de Heer van het Karma geworden. U bent het die straks, na mijn dood, samen met mij zult terugkijken naar het aardse leven dat dan achter mij ligt. U zult mij met uw onvoorstelbare liefde omhullen, U zult mij inspireren om mij de geestelijke winst bewust te maken die ik op het aardse leven behaalde. U zult mij helpen om eerlijk onder ogen te zien welke lessen zijn blijven liggen en wat ik nog allemaal moet leren.

Bij die ontmoeting zult U het vuur van mijn geweten in mij oprakelen zodat ik in een volgend leven nog meer en nog duidelijker naar mijn geweten zal leren luisteren. U zult het licht in mijn geestelijke ogen krachtiger maken, zodat ik in een volgend leven de geestelijke krachten zal kunnen zien die in alles wat leeft: in mens, dier en natuur besloten liggen.

U, mijn Christus, zal ik bij die ontmoeting voorgoed opnemen in mijn hart, zodat U het zult zijn die voortaan in mij leeft, in mij spreekt en door mij heen werkt.

U, mijn Christus, naar U gaat mijn hart uit. U behoort ik toe en van uw liefde wil ik voorgoed de dienaar zijn.

Inleiding

Elk jaar in september, aan het begin van een nieuw seizoen, is onze eerste Thema-dag gewijd aan het onderwerp *Karma en Reïncarnatie*. Dit jaar leggen we daarbij vooral de nadruk op het begrip karma, en niet zozeer op reïncarnatie.

Het woord *karma* betekent *daden, handelingen, of wiel*. In het algemeen wordt het gezien als een aanduiding van *ons lot* of *ons levenslot*: de lotgevallen waarmee wij te maken krijgen in dit leven. Het was met name Rudolf Steiner die ons inzicht gaf in de moderne, westerse manier van denken over reïncarnatie en karma. In het laatste jaar – in 1924 - voordat hij ziek werd en in 1925 stierf, heeft hij een reeks lezingen gehouden over dit onderwerp. Ze zijn gebundeld in vijf banden met de titel: *Karmavoordrachten 1, 2, 3, 4, 5*.

Rudolf Steiner had al veel eerder, in 1904, daarover willen vertellen, maar de mensen stonden er niet voor open. Daarom moest hij tot het laatste jaar voor zijn dood wachten om deze inzichten alsnog door te kunnen geven. Deze inzichten behoorden voor hem duidelijk tot de twee grote thema's die hij als zijn erfenis aan de mensen na wilde laten omdat ze essentieel zijn voor het esoterisch christendom en de nieuwe geesteswetenschap die hij bracht. Naast het inzicht in karma is dat het inzicht in de kosmische opdracht van de grote aartsengel Michaël en zijn betekenis voor de moderne mens.

1. Oude en jonge zielen

Ita Wegman kreeg na de dood van Rudolf Steiner te maken met nogal wat haat en veroordeling. Ze vertelde dat deze haat in wezen vooral gericht was tegen het karmabewustzijn. Met deze opmerking verwijst ze naar de tegenstellingen tussen oude en jonge zielen: daarvan wilden de mensen niet weten en dit gebrek aan inzicht leidde tot spanningen en wederzijdse veroordeling. Rudolf Steiner komt in zijn karmavoordrachten verschillende keren op dit thema terug. Maar wat is eigenlijk het verschil tussen oude en jonge zielen?

Ten tijde van Lemurië (het tijdperk dat aan Atlantis voorafging; we leven nu in het tijdperk ná Atlantis: het na-Atlantische tijdperk) werden de omstandigheden op aarde steeds zwaarder en werd het steeds moeilijker voor de mensen om te incarneren op aarde. Hun fysieke lichaam dreigde te mummificeren en te verharderen; daarom weken steeds meer mensen uit naar andere planeten om zich daar verder te ontwikkelen. Naar Jupiter bijvoorbeeld, Venus, Mars en Saturnus.

Slechts een zeer kleine groep hield het vol op aarde. Deze mensen worden de oude zielen genoemd, omdat zij sindsdien vele aardse incarnaties achter de rug hebben. De andere mensen die uitgeweken waren, kwamen later, toen de aardse omstandigheden beter werden, geleidelijk weer terug naar de aarde. Sommigen aan het begin van Atlantis, anderen aan het einde van Atlantis, en nog weer anderen pas aan het begin van het na-Atlantische tijdperk. Zij worden de jonge zielen genoemd, omdat ze minder of weinig aardse incarnaties achter de rug hebben.

De oude zielen worden gekenmerkt door *een diep verlangen naar Christus* (die ze hadden leren kennen als de Zonnegeest in de Zonnemysteriën in Atlantis) en *een beschouwende instelling*. *Vaak waren het ketters* (na het begin van onze jaartelling, omdat ze in de kerkelijke Jezus Christus niet de Zonnegeest herkenden). Ook *kennen ze de weg op aarde*: ze zijn met de aardse levensomstandigheden uiterst vertrouwd door de vele levens die ze hier doorgebracht hebben.

De jonge zielen zijn *enthousiast* en *actief*. Ze werden vooral gevormd door *het heidendom* en door *hun kosmische ervaringen*. Tot nu toe zijn ze in het algemeen nog niet zo vaak op de aarde geweest, en zijn hier daarom niet zo thuis als de oude zielen. Ze houden van *uitdagingen* en genieten van het leven op aarde.

Tot nu toe zijn de jonge en de oude zielen (over het algemeen) in verschillende tijden geïncarneerd: afwisselend na elkaar. Maar, zegt Rudolf Steiner, aan het einde van de 20^e eeuw

zullen ze gelijktijdig naar de aarde komen en zullen ze moeten leren samenwerken. Dat is behoorlijk zwaar, juist omdat ze zo verschillend zijn en zo heel andere idealen, verwachtingen en opvattingen hebben.

Deze verschillen werken trouwens ook door in relaties, want steeds vaker zullen oude en jonge zielen met elkaar een relatie aangaan: een hele klus die verdraagzaamheid vraagt, bescheidenheid en wederzijds respect. Hans Peter van Manen noemt de oude zielen *Christuszoekers* en de jonge zielen *Michaëldienaars*. Christus voert de oude zielen naar Michaël toe, en Michaël brengt de jonge zielen naar Christus toe.

Rudolf Steiner gebruikt voor deze twee groepen mensen in zijn karmavoordrachten ook andere benamingen, bijvoorbeeld *Platonici* en *Aristotelici*. De Platonici hebben nog een lijntje met boven, de Aristotelici willen met behulp van het aardse denken inzicht krijgen, ook in de samenhang van de aarde met de geestelijke wereld.

Inzicht in je karma ontwikkelen betekent dus allereerst inzicht krijgen in de karmische stroom waartoe je behoort: die van de oude of van de jonge zielen. Daarna zul je je moeten wijden aan de opgave om mensen uit de andere stroom, die heel anders in het leven staan, te respecteren en niet te veroordelen. Dat is waarlijk geen geringe opgave! Inzicht is belangrijk, want helpt ons daarbij.

2. Ita Wegman

Jonas van der Sloot schreef een korte biografie over Ita Wegman. Daarin stelt hij de vraag of het aan de hand van haar biografie mogelijk is iets te zeggen over haar volgende leven.

Hij vertelt dat je als volgt naar een mensenleven kunt kijken, dus ook naar je eigen leven:

- van 0 – 21 jaar werken vooral krachten uit het verleden;
- van 21 – 42 jaar werken vooral krachten uit het heden op de mens in,
- en vanaf 42 jaar worden krachten vanuit de toekomst actief.

Willen we iets over het volgende leven weten, moeten we

dus vooral kijken naar de laatste levensjaren: daarin zien we de krachten van de toekomst oplichten. Daarin zien we bij Ita Wegman bijvoorbeeld dat ze (op het laatst van haar leven) oefende in het geven van lezingen. Daar was ze niet goed in (en het was kennelijk een beproeving voor haar medewerkers en medewerkers om naar haar te luisteren), maar op het laatst wist ze haar publiek ook écht te boeien en te verrassen door haar diepe inzichten. Dus zal ze zich in een volgend leven waarschijnlijk wijden aan het geven van lezingen.

Bovendien komt ze snel weer terug: Rudolf Steiner vertelde dat zijn leerlingen uit die tijd al snel zouden terugkeren: aan het einde van de 20e eeuw. Daarnaast wijdde ze zich in haar laatste levensjaren vooral aan de antroposofische geneeskunde. Zo zien we al met al een beeld oprijzen van een volgend leven: een snelle terugkeer, lezingen geven en voortgaan met de ontwikkeling van de antroposofische geneeskunde. Ik noem dit voorbeeld, omdat het ons helpt op die manier ook naar ons eigen leven te kijken: wat zijn de impulsen die zich in ons leven na ons 42e voordoen en waaraan we ons in een volgend leven waarschijnlijk opnieuw zullen wijden?

3. Een opvallende verschuiving

Opvallend in het leven van Ita Wegman is een zekere vertraging of verschuiving: pas op haar 31e begon ze te studeren (medicijnen) en pas op haar 41e begon ze in wezen écht met haar werkzame leven. Van der Sloot schrijft: *Deze late start laat zien dat we te maken hebben met een ziel die al veel incarnaties heeft doorleefd en daardoor een trage start heeft. Er werken veel krachten vanuit het verleden die eerst moeten worden ingevoegd in het nieuwe leven.* Deze trage start wijst er dus op dat ze een oude ziel is, én dat ze een ingewijde is: vooral ook die krachten vergen tijd, voordat ze in het nieuwe leven ingevoegd raken.

In 1934 werd Ita Wegman ernstig ziek. In die tijd verscheen de

Christus haar, evenals Rudolf Steiner. Ze gaven haar de kracht om nog negen jaar door te gaan met haar werk. Van der Sloot vertelt over deze ervaring: *Tot 1934 was er een overwegend heidense impuls in Ita Wegman werkzaam, die vanaf 1934 geleidelijk met Christuskrachten werd doordrongen.* Rudolf Steiner kende overigens een soortgelijke ontwikkeling: rond 1900 had hij zijn allesbeslissende ontmoeting met de kosmische Christus. Het zal duidelijk zijn dat Ita Wegman in een volgend leven vanuit deze impuls verder zal werken en leven.

4. De karmaoefening voor de nacht

Een belangrijke oefening om je bewust te worden van je karma, is *de karmaoefening voor de nacht*. Zoek daarvoor 's avonds voor je slapen gaat, een ervaring (van de voorbije dag of week) uit die je op de een of andere manier raakte, of je iets deed. Bijvoorbeeld een ontmoeting met iemand, of een gebeurtenis waarvan je voelde dat die karmisch was. (Eigenlijk is het vreemd dat we ons meestal zo weinig bewust zijn dat bepaalde ervaringen of ontmoetingen een karmisch aspect hebben: het is belangrijk de gevoeligheid daarvoor in onszelf te ontwikkelen.) Haal deze ervaring zo concreet mogelijk, tot in alle details terug: hoe zag de ander eruit? Hoe was de klank van zijn/haar stem? Welke gebaren maakte hij/zij daarbij? Hoe was de sfeer van deze ontmoeting? En hoe verliep die precies? Als we ons dat zo goed mogelijk bewust maken, **wordt deze ervaring ingetekend in ons astrale lichaam** (en dus in onze ziel).

Gedurende de (eerste) nacht van deze oefening treedt het astrale lichaam zoals altijd (samen met het Ik of de geest) uit het fysieke lichaam en vertoeft in de etherische wereld.

Daar bewerkt het astrale lichaam het ingetekende beeld. Bovendien worden er etherische krachten aangetrokken om elk detail van dit beeld te omhullen of te omlijsten.

De volgende dag keert het astrale lichaam terug en verbindt zich weer met het fysieke en etherische lichaam.

Nu kopieert het astrale lichaam dat ingetekende beeld in het etherische lichaam. Daardoor gaan er van dit beeld subtiele gevoelens uit (anders dan toen je het de vorige avond intekende in het astrale lichaam).

De tweede nacht treedt het astrale lichaam weer uit: dan is het etherische lichaam vrij en heeft het tijd om zich te wijden aan het gekopieerde beeld. **Het bewerkt dit beeld nu met de eigen etherische krachten.**

De volgende dag verschijnt het beeld als gevolg daarvan aan ons als was het een concrete droom. Het geeft je het gevoel, alsof dit beeld je nadrukkelijk wordt voorgehouden (door geestelijke wezens). **Vervolgens wordt het beeld ingeprint in het fysieke lichaam:** tot in het zenuwstelsel en de bloedsomloop toe!

In de derde nacht wordt het beeld **door het fysieke lichaam bewerkt en vergeestelijkt**, en dus getransformeerd en omgevormd. Daardoor wordt het een totaal ander beeld.

De volgende dag, bij het ontwaken, beleef je dat beeld alsof het gehuld is in een wolk, waar je zelf middenin staat. Maar tegelijk is het alsof je vastzit, klem zit, en het beeld lijkt onbeweeglijk en roerloos. Als je dat uithoudt en geduldig wacht, begin je op een zeker moment iets anders te zien: het omgevormde beeld begint beweeglijk te worden, op te lichten en helder te worden. En wat je dan te zien krijgt, is **het beeld van de veroorzakende gebeurtenis uit een vorig leven.**

Deze oefening vergt geduld en volharding: in het begin lukt het meestal niet. Het kan zelfs zijn dat het je pas de 50^e keer lukt! Maar als het je lukt krijg je een steeds duidelijker verbinding met je karmische verleden.

Ook word je je steeds meer bewust van de mensen met wie je karmisch verbonden bent.

Overigens: Lucifer en Ahriman doen hun best deze oefening te verstoren. Lucifer maakt je zweverig en ongeduldig, en Ahriman zegt dat deze oefening onzin is. Je zult je dus van deze tegenkrachten bewust moeten zijn!

5. Christus Heer van het Karma

In 1879 wierp Michaël, de grote aartsengel, Ahriman (ook wel de Satan of de Engel van de duisternis genoemd) vanuit de etherische wereld op de aarde.

Daarna daalde de Christus neer in de etherische wereld.

Sinds de Tweede Wereldoorlog (1940 – 1945) verschijnt de Christus vanuit de etherische wereld aan steeds meer mensen.

Aan het einde van de twintigste eeuw (omstreeks het jaar 2000) neemt de Christus in de etherische wereld geleidelijk het ambt van de Heer van Karma over van Mozes. **Nu wordt de Christus Heer van het Karma.**

Daardoor zullen steeds meer mensen na hun dood niet Mozes, maar de Christus als Heer van het Karma ontmoeten in de etherische wereld (waar ze gedurende de eerste drie dagen na hun dood zullen verblijven). Daar zullen de gestorvenen samen met de Christus terugblikken op hun voorbije leven en samen met Hem de balans opmaken. Daarom werd er altijd van de Christus gezegd: *Die komt om te oordelen de levenden en de doden.*

Bij de ontmoeting na de dood laat de Christus ons de beelden zien van ons voorbije leven en helpt Hij ons om zelf onze conclusies te trekken. Hij veroordeelt ons niet, maar helpt ons vol liefde om tot inzicht te komen. Een man die een BDE meemaakte (bijna-dood-ervaring) en met Hem terugkeek op zijn leven tot dan toe, vertelde: *Christus zei niet wat ik had moeten doen, dat zou moraliserend zijn. Hij gaf me een open uitnodiging die me geheel vrijliet om zijn suggesties op te volgen dan wel naast mij neer te leggen.* Dat is het dus wat ieder mens die zich met de Christus (ofwel met de weg van liefde en de weg van inzicht) verbonden heeft, zal mogen meemaken na de dood. Zo wordt de Christus de leider van het lot van de mens.

Zoals gezegd: vroeger was Mozes de Heer van het karma - en in feite is hij dat nog steeds voor mensen die leven in de sfeer van de wet, in plaats van het geweten.

Wie (hier op aarde) een band opbouwt met de Christus als de Heer van het Karma (door de innerlijke stap te zetten van een leven in de sfeer van de wet, naar een leven in de sfeer van het geweten) zal bijzondere ervaringen opdoen: die zal een subtiel gevoel voor het karma ontwikkelen: *Je doet iets, en je voelt meteen: dat klopt niet, dat moet ik later vereffenen.* En daarnaast: *Je doet iets, en je voelt meteen: daardoor maak ik het Christus moeilijk, want Hij draagt (een deel van) mijn karma.* Met name sinds 2012 is dat een voelbare ontwikkeling aan het worden. Zo groeien we toe naar een hogere vorm van ons geweten.

6. Persoonlijk karma en karma tegenover de wereld

Er bestaat een verschil tussen **persoonlijk karma** en **het karma dat ik tegenover de wereld veroorzaak**. Persoonlijk karma bestaat uit de schade die ik andere mensen en dieren toebreng, evenals de schade die ik mezelf toebreng. Voor deze drie vormen van karma ben ik zelf verantwoordelijk. Het karma dat ik veroorzaak tegenover de wereld bestaat uit de schade die ik de natuur, de aarde en het dierenrijk toebreng. Maar dat is niet alles: het bestaat ook uit de schade die ik toebreng aan de geestelijke krachten die in en aan de aarde werkzaam zijn. Weliswaar ben ik ook in dit geval zelf verantwoordelijk voor dit karma, maar ik ben als mens niet in staat dit karma te vereffenen: dat is te groot en te zwaar voor een enkel mens. Daarom neemt de Christus dit karma plaatsvervangend voor ons op zich. Dat wordt bedoeld met de oude uitdrukking: *Die wegdraagt de zonden der wereld.* Bij de bewustwording van ons persoonlijk karma zijn er twee verzoeken. Allereerst die van Lucifer die voortdurend onze aandacht richt op de schuld van de ander: de ander is fout, niet ik. Daar wijst Jezus Christus op als hij zegt: *Wat ziet gij de splinter in het oog van uw broeder, maar de balk in uw eigen oog bemerkt gij niet?* Ahriman gelooft helemaal niet in karma en houdt dat voor

onzin: dood is dood, en je hebt als mens maar één leven. Dus waarom zou je je druk maken over karma?

De weg van Christus houdt het midden tussen deze beide verzoeken. Zijn weg is die van vergeving. Als wij een ander echt leren vergeven (na een innerlijk gevecht), zeggen we in feite tegen Christus: *Deze mens hoeft het door hem gevormde karma niet aan mij te vereffenen. Maar u kunt deze daad van goedmaking aan een ander schenken die deze nodig heeft.*

7. Oud zeer en zonnekarma

Er bestaat **karma in de vorm van oud zeer**. De pijn en de emoties van dat oude zeer hebben we meegenomen uit een vorig leven. In dit leven komen die pijn en die emoties komen weer tot leven – ofwel: ze worden geactualiseerd – en wel door de verschillende obstakels die we in dit leven moeten overwinnen. Zo wordt het oude karma voelbaar in het leven van nu. Kijk naar de obstakels die je inmiddels overwon in je leven en realiseer je dan dat je daarbij waarschijnlijk ook oud karma (en dus: onverwerkte emoties uit een vorig leven) overwon.

Daarnaast bestaat er **zonnekarma**. Dat wil zeggen: datgene wat je als inspiratiebron meenam naar de aarde en wat je scheppingsdrang geeft of je aanzet tot wat je in dit leven wilt neerzetten. Zonnekarma inspireert je om op jouw manier bij te dragen aan positieve ontwikkelingen op aarde, met name in je 'vrije' jaren, na je pensioen. Deze inspiratie zakt weg in het onbewuste na onze geboorte, maar komt later weer naar boven. Maar om je die inspiratie bewust te worden en er actief mee te leren werken, is meditatie nodig, een zorgvuldig innerlijk leven en de karmaoefening voor de nacht.

Daarom komt ieder van ons voor de vraag te staan: ben jij je zonnekarma al bewust geworden?

8. Volkskarma en familiekarma

Volkskarma nemen wij op ons als we ons bij onze geboorte verbinden met een bepaald volk. Net zoals we het familiekarma op ons nemen van de familie waarin we geboren worden, nemen we het volkskarma op ons van het volk waartoe we behoren. Dat is bijvoorbeeld belangrijk bij de vraag of de Nederlandse regering excuus moet aanbieden voor de slavernij (die in Nederland pas in 1863 werd afgeschaft, als een van de laatste landen van Europa). Velen zeggen: dat is iets van vorige generaties; daar zijn wij niet verantwoordelijk voor. Maar als je denkt vanuit het begrip volkskarma ligt het anders: tot het karma van het Nederlandse volk behoort de handelwijze van Nederland op het gebied van de slavernij. Door bij mijn geboorte te kiezen voor het Nederlandse volk, neem ik ook de medeverantwoordelijkheid voor dat slavernijverleden op mij. Vanuit dat gezichtspunt is een excuus logisch en begrijpelijk. Dat wordt des te begrijpelijker als we ons realiseren dat we door de keuze voor het Nederlandse volk ook bepaalde zieleneigenschappen op ons nemen: een zekere directheid, openheid en bothedigheid bijvoorbeeld. Ook daarvan geldt dat we zelf verantwoordelijk zijn hoe we met die 'erfenis' omgaan.

Familiekarma nemen we op ons, zodra we ons met onze familie verbinden. Dit karma wordt actief bij onze geboorte. Op die manier nemen we van onze familie bepaalde inzichten over, bepaalde manieren van omgaan met het leven, en ga zo maar door. Dat noemen we alles bij elkaar het familiekarma. Als er in het Oude Testament staat dat *God de zonden der vaders bezoekt aan de kinderen, tot in het derde en het vierde geslacht*, slaat dat op het familiekarma, dat meestal van generatie op generatie wordt doorgegeven. Bij de tegenwoordig bekende familieopstellingen (Bert Hellinger) wordt dat karma bewust gemaakt en losgelaten.

9. De zin van onze karmische levenslessen

In Johannes 9 : 2 vragen de discipelen aan Jezus waarom een blinde man die aan de kant van de weg zat, nu eigenlijk blind was. Kennelijk had Jezus Christus hen in de voorafgaande dagen iets verteld over karma en reïncarnatie. En nu wilden ze wel eens weten, hoe het in dit geval nu eigenlijk zat met de wetten van het karma. Ze vragen: *Rabbi, wie heeft gezondigd, deze man, of zijn ouders, dat hij blind geboren is?* Ze willen dus eigenlijk weten of persoonlijk karma of familie karma de oorzaak van deze blindheid is. Het antwoord van Jezus Christus is veelzeggend: *Noch deze heeft gezondigd, noch zijn ouders, maar de God in hem moest openbaar worden.* De God in hem = zijn hoger Zelf, zijn geest of zijn hogere Ik. Door zijn blindheid komt de man in een versneld geestelijk ontwikkelingsproces, waardoor zijn hogere Ik aan het licht kan komen. Dat is wat ons karma ten diepste wil bewerken: dat wij door het lijden heen een geestelijke ontwikkeling doormaken die het mogelijk maakt dat ons hoger Zelf aan het licht komt. Er is dus ook karma (ofwel bepaalde lotgevallen) mogelijk dat we niet zelf veroorzaakt hebben, maar dat we vrijwillig op ons genomen hebben om ons ontwikkelingsproces te versnellen.

10. Een karmaoefening

Verplaats je in gedachten in je hoger Zelf dat ergens boven je hoofd zweeft (en nog niet geïncarneerd is).

Dat hoger Zelf heeft voor onze geboorte bewust gekozen voor al onze levenservaringen: het zag de geestelijke winst die we daarop zouden kunnen behalen en kende onze levensopdracht.

Ons hoger Zelf koos vooral voor de ervaringen waarvan we het meeste zouden leren; meestal zijn dat (helaas) donkere ervaringen...

Ons hoger Zelf koos daarvoor met vreugde en enthousiasme, omdat het de winst al voor zich zag.

Probeer nu iets van de vreugde van het hoger Zelf (over de mogelijke winst) te voelen.

Als je deze oefening regelmatig doet (niet gemakkelijk!), ga je steeds intenser ervaren dat je geen slachtoffer bent. Je gaat de leiding in je leven ervaren en begint je steeds dieper te verwonderen over de grootheid van het leven.

11. Samenvattend:

1. Karma maakt geestelijke groei mogelijk.
2. Karma legt de verantwoordelijkheid voor ons leven bij onszelf neer.
3. Karma geeft zicht op de voortgaande ontwikkeling van de mensheid.
4. Christus vraagt ons, ons eigen karma bewust te maken.
5. Christus is Mozes opgevolgd als de Heer van het Karma.
6. Er bestaat rechtvaardigheid!
7. Karma helpt ons, ons verlangen naar vergelding los te laten.

STICHTING 'DE HERAUT'

Voor andere themadagen van Hans Stolp
(georganiseerd door stichting 'De Heraut')
zie

www.stichtingdeheraut.nl

Op deze website vindt u onder menu-item themadagen
ook de gepresenteerde afbeeldingen
en de digitale versie van dit boekje.

Voor Inlichtingen en opgave voor een themadag

Secretariaat Stichting De Heraut
Uitstroom 1, 5345 RX, Oss
Tel: 0412644856
Email: secretariaat@stichtingdeheraut.nl

De website van Hans Stolp is:

www.hansstolp.nl

Meer over het Esoterisch Christendom
kunt u vinden op de website

www.esoterischchristendom.nl